

東世同

ཀུན་མཁན་ལའི།

ཞབས་ཆེ་བའི་ལོ་བུ།

གྲུ་མེན་ལའི།

ལྷ་པས་ཆེ་བའི་ལོ་བཅུ།

མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་གིས་པེ་ཅིན་དུ་བསྐྱུན་པ།

• ལྷོ་ལོ་ 1959 ལ།

ཐུབ་པ་ཆེ་བའི་ལོ་བཟུ།

ཏུ་ཞེན་ལའེ།

*

མི་རིགས་དཔེ་ཁྱུང་ཁང་གིས་བསྐྱར་ཏེ་བསྐྱུན་པ།

*

1959 ལོ་འཁྲབ་ 10 བར་པེ་ཅིན་དུ་ཕོག་མར་བཞུགས་པ་དང་བར་ཕྱིངས་དང་པོ་བཟུབ་པ།

དཔེ་རིན་མོལ་བྱུང་ 1 །

གྲུང་ཏུ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་བཅུ་འཁོར་པའི་དགའ་
 རྩོད་རྩོད་འབྲེལ་ཞུ་པའི་སྐབས་འདིར་འཛམ་གླིང་གྲོག་གི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལྟ་ཚུལ་རི་
 ཅམ་མི་འདྲ་ཡང་། ཆང་མས་གྲུང་གོར་དངོས་གནས་དྲང་གནས་ཀྱི་གནས་ས་གཤོ་བ་ལྟ་
 བའི་འཕོ་འགྱུར་བྱུང་ཡོད་པ་ཁས་མི་ལེན་ཐབས་མེད་ཡིན། གྲུང་གོ་འི་མི་དམངས་རྣམས་
 མི་ལྷལ་དཔལ་པའི་བྱན་གཤོག་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལས་སྐལ་གྱི་ཞུས་མེད་བདག་པོར་འགྱུར་
 ཡོད། རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་རྣམས་སྤྱོ་སེམས་འཁོལ་པའི་ངང་ནས་ཐོབ་ཟིན་པའི་སྐབས་
 ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་བཟུང་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ། ཡིད་ཆེས་ཁེངས་པའི་ངང་ནས་འགྱུར་
 འགྱུར་ལ་རྒྱུད་བཟུ་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

གྲུང་གོར་ལོ་བཅུའི་ནང་ཚུན་ཕྱགས་ནས་འཕོ་འགྱུར་གང་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་
 དང་། འཕོ་འགྱུར་དེ་དག་བྱུང་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གང་ཡིན་པ། མི་རྣམས་ཀྱིས་འཕོ་འགྱུར་དེ་
 དག་གི་ནང་ནས་གཙོ་པོ་འི་བསྐྱབ་བྱ་གང་དག་ཐོབ་ཐུབ་པ་བཅས་ལ་ང་ཚོས་རྟོགས་དང་།

ཆང་མས་གཤམ་གསལ་ལྟར་ལོ་བཅུའི་ཟློན་དུ་གྲུང་གོ་ནི་དཔལ་འཕྲོར་ཏུ་ཅང་རྩེས་
 ལུས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་ཅིང་། སྐབས་དེར་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་ནང་དུ་
 གྲུང་གོ་འི་ངར་ལྷགས་ཐོན་འཁོར་གྱི་ཟིན་ཆད་ཨང་ 26 པ་དང་། ཟློག་འདོན་ཆད་ཨང་
 25 པ། རྩོ་སོལ་ཐོན་ཆད་ཅུང་མཐོ་ཡང་ཨང་ 9 པ་ཅམ་ལས་ཟིན་མེད། དར་
 རྒྱས་ཅུང་ཞིག་ཆེ་པའི་སྤྱིང་པལ་འཁལ་འཕག་བཟོ་ལས་ཀྱི་ཐོན་རྩས་ཏེ་སྤྱིང་པལ་སྐྱལ་...
 མའི་ཐོན་འཁོར་ཡང་ཨང་ལྔ་པ་ལས་ཟིན་མེད། རྒྱལ་ཡོངས་སུ་ཐོན་ལས་བཟོ་པ་
 ཁྲི་ལྷག་ 300 ལས་མེད་པས་རྒྱལ་ཡོངས་མི་འཁོར་གྱི་རྩྱུང་ཆ་དྲུག་ཅམ་ལས་ཡང་ལོན་མེད།

ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་ཡོད་པ་དང་རྒྱ་སྐྱོན་ཆེ་བའི་ཀྲུང་གོ་འདི་སྤར་ནས་ཞིང་ལས་འདུགས་...
 གཞིར་འཛིན་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་ཞེས་གྲགས་ཀྱང་བཅིངས་འགྲོལ་མ་བཟང་གོང་གི་ལོ་...
 བརྒྱ་ཕྱུག་ཁ་གསལ་རིང་ལ་ཁོ་དང་། འབྲས་མིང་བལ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་རྒྱལ་
 ཁབ་ཕྱི་ནས་འདྲོན་དགོས། མཚོ་འགག་སྒོ་ཁལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བསྐྱོམས་ཕྱིན་ལ་གཞིགས་
 བ། 1933 ལོར་འབྲུ་རིགས་རྒྱ་མ་དུང་ཡུར་ 60 དང་། 1946 ལོར་སྤྱིང་བལ་དན་
 ཁྱི་ཕྱུག་ 690 རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནས་འདྲོན་ཡོད། ཕྱི་ཕྱོགས་ཉེ་ཆོང་ཐང་དུས་ཡུན་རིང་
 ལོར་ཡོང་མང་གཏོང་ཉུང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནོར་སྤྱིང་ལོ་རྒྱུས་གཏོང་མང་ཡོང་ཉུང་
 ཡིན། 1937 ལོ་ལི་ཆུ་ 7 བར་རི་འགོག་དམག་འབྲུག་འགོ་རྒྱལ་སྤོང་། 1949 ལོ་ལི་
 ཆུ་ 5 བའི་བར་གྱི་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་ནང་གོ་མིན་དང་ལོག་སྤྱོད་སྤྱིང་གཞུང་གི་དུལ་རིགས་
 ཐུབ་དུང་ཡུར་ 1:400 རྒྱལ་ཅམ་བཀྲམ་ཡོད་པ་དང་། ཆོང་ཐོག་གི་རིན་གོང་ཐུབ་དུང་
 ཡུར་ 85,000 རྒྱལ་ཅམ་སྤར་ཡོད།

སྐབས་དེའི་ཀྲུང་གོ་རི་གནས་རྒྱལ་དེ་འདྲ་མེས་སྒོ་དགོས་བསམ་མེ་གོ་རི་གོ་ཡུལ་...
 ཆོང་མར་ཞེར་གྱིས་ 1948 ལོ་ལི་ཆུ་ 2 བར་མེ་གོ་རི་ཆོན་ཡིས་ཡོན་དང་ཀྲུང་ཡིས་...
 ཡོན་ཡོས་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་འབྲེལ་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་སྤྱིང་འཛིན་ཡོས་ཆོགས་ཐོག་...
 བཟུགས་བའི་གསལ་བཟུགས་ནང་མེ་གོས་རྒྱུན་མ་ཆད་བར་རོགས་སྒྱུར་འཕོར་ཆོན་བཟང་
 བ་དེས་ཀྲུང་གོ་རི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཉེན་ཁ་སྒྱུབ་མི་ཐུབ་ཅེས་ཁས་མི་ལན་ཐབས་མེད་ཡུང་...
 བར་མ་ཟད། “ཀྲུང་གོར་རྒྱ་ཆ་དང་བཟོ་ལས་ཐོན་ཁུངས་ཉུང་དུ་གསལ་བ་” ཡིན་བས་...
 འཕྱུང་འཕྱུར་མི་རིང་བའི་དུས་སུ་སྒྲིབས་ཆོན་རྒྱལ་ཁབ་ཨང་དང་པོ་གསལ་སུ་ཆགས་ཐུབ་...
 བའི་རྒྱ་བམི་འདུག་ཅེས་ཆོག་ཐག་བཅད་ཡོད། 1949 ལོ་ལི་ཆུ་ 8 བར། མར་ཞེར་
 ཆོས་སུ་གོ་ཡུལ་ཆོང་གི་འགན་འཁུར་མཁན་ཨེ་ཆེ་ཞུན་གྱིས་མེ་གོ་རི་ཆོང་ཐུང་དུ་ལུ་མེན་
 ལ་བསྐྱར་བའི་ཡི་གེ་ནང་ཀྲུང་གོ་ཀྲུང་ཁུང་དང་གིས་ “མི་དམངས་ལོ་རྒྱུས་མི་ཐུབ་བའི་
 དཀའ་ངལ་མེལ་བའི་སྐོར་” ལ་ “ཁས་ལེན་མང་པོ་བཞག་ཡོད་པ་” དེར་འབྲུ་སྒོར་ལྷ་...

ཚོགས་པུས་པར་མ་ ༣༥། བྱ་པ་དེའི་ཐད་ལ་ཀྱང་གོ་མི་སྤྱོད་གཞུང་གང་ཞིག་གིས་ཀྱང་
ལེགས་པར་སྒྲུབ་མི་ཐུབ་ཅེས་ལུང་བསྟན་དུ་བཤད་པ་རེད།

འོན་ཀྱང་ 1949 ལོ་ལྷེ་ 6 པར་སྒོ་མཐུན་མའི་ཅེ་རུང་གིས་ལེ་ཅན་གྱི་མི་.....
དམངས་ཆབ་སྤྱོད་ཀྱིས་མོལ་ཚོགས་འདུའི་ག་སྒྲིག་སྒྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཚོགས་འདུ་འགོ་....
ཚོགས་པའི་མཆད་སྒོའི་ཐོག་གཟི་བརྟན་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་ “ཀྱང་གོ་མི་མི་དམངས་རྣམས་”
ཀྱིས་ཀྱང་གོ་མི་ལས་སྐལ་དེ་མི་དམངས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་དུ་བཟུང་ཆེས་ཀྱང་གོ་འདི་ཉིད་...
གར་ཕྱོགས་སུ་ཉི་གཞོན་གར་བ་བཞིན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་མཐུན་ལས་པའི་འོད་ཟེར་...
དེ་ས་གཞི་ཆེན་པོ་ལ་བྱུང་ངེས་དང་། བཀྲོགས་ནས་ཀྱང་དུ་ལོག་སྒྱོད་སྤྱོད་གཞུང་གིས་
ཆེས་ལུལ་དུ་བཞག་པའི་གད་སྤྱོད་པའི་ཆུ་གཙང་མར་བཟོ་ཐོག་དམག་འབྲུག་གི་
མས་སྒྲོན་ལེགས་པར་གསོ་ནས་སྒོ་བས་འཕྱོར་མངའ་ཐང་ཆེ་ཞིང་། མིང་དོན་མཚུངས་
པའི་ཀྱང་དུ་མི་དམངས་དམངས་གཙོའི་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གསར་བ་གསར་རྒྱུང་ཞིག་...
འཛུགས་སྒྱུན་བྱེད་ངེས་ཡིན་པ་མཐོང་ཡོང་། ”ཞེས་བྱུང་བ་བསྒྲགས་གནང་ཡོང་།

ལུང་བསྟན་དེ་གཉིས་གང་མའོན་དུ་ཐུབ་མོང་ངམ།

བསྐྱར་སྒྲིག་ཟིན་ཆེས་ཀྱི་ 1959 ལོ་ལྷེ་འཆར་གཞིའི་སྒོན་ཅིས་ལེགས་གྲུབ་གངས་...
ཆད་ལ་གཞིགས་ན་(འཆར་གཞི་དེའི་དམིགས་ཚད་པལ་ཆེ་བ་ཆད་ལས་བཟལ་བ་འགྲུབ་...
ངེས་ཡིན་པ་ད་ལྟ་མཐོང་ཐུབ།)དང་རྒྱལ་གྱི་བཟོ་ཞིང་ལས་རིགས་ཀྱི་ཐོན་ཆས་རིན་ཐང་...
བསྐྱེམས་འཕོར་ 1949 ལོ་དང་བསྐྱར་ན་ལུལ་ 4 དང་གངས་རྒྱུང་ 3 འཕར་རྒྱ་དང་།
དེའི་ནང་བཟོ་ལས་ཀྱི་ཐོན་ཆས་རིན་ཐང་བསྐྱེམས་འཕོར་ལུལ་ 10 དང་གངས་རྒྱུང་ 7
འཕར་རྒྱ་ཡིན། ངར་ལྷགས་ཐོན་འཕོར་རྒྱ་ཁྲི་ཕྲག་ 1,200 ལ་སྤྱོད་རྒྱ་ཡིན་པས་
1949 ལོ་ལྷེ་རྒྱ་ཁྲི་ཕྲག་ 15 དང་སྤྱོད་ 8 དང་བསྐྱར་ན་ལུལ་ 75 ལྷག་ཅས་འཕར་...
སྒོན་བྱུང་བ་དང་། རྩ་སོལ་ཐོན་འཕོར་རྒྱ་དུང་ཕུར་ 3 དང་ཁྲི་ 3,500 ཐོན་རྒྱ་
ཡིན་པས་ 1949 ལོ་ལྷེ་རྒྱ་ཁྲི་ 3,243 དང་བསྐྱར་ན་ལུལ་ 9 ལྷག་ཅས་འཕར་སྒོན་བྱུང་།

གྲོག་འདྲན་ཆད་དུ་བྱུང་བྱུང་ལྟར་ 390 ལ་སྒྲིབས་ཀྱི་ཡིན་པས་ 1949 ལོ་འདི་དུ་བྱུང་བྱུང་ལྟར་
 43 དང་གངས་ཆུང་གཅིག་དང་བསྐྱར་ན་ལྟ་ 8 ལྟ་ཅིས་འཕར་བ། སྤྱིང་བལ་སྒྲུལ་
 མའི་ཐོན་འཕོར་སྐྱམ་ཁྱིའི་གངས་ཁྱི་སྤྱག་ 820 ལ་སྒྲིབས་ཀྱི་ཡིན་པས། 1949 ལོ་འདི་
 སྐྱམ་ཁྱིའི་གངས་ཁྱི་སྤྱག་ 180 དང་བསྐྱར་ན་ལྟ་ 3 དང་གངས་ཆུང་ 5 འཕར་བ།
 1958 ལོ་དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་དར་ལྗགས་དང་། རྩོམ་ལ། གྲོག་འདྲན་ཆད། སྤྱིང་བལ་
 སྒྲུལ་མ་བཅས་མཆོང་རྒྱག་བརྒྱབ་སྟེ་སོ་སོ་འཛམ་གླིང་གི་ཨང་བདུན་པ་དང་། ཨང་
 གསུམ་པ། ཨང་བཅུ་གཅིག་པ། ཨང་གཉིས་པ་བཅས་སྤྱི་ཟླ་ཡོད། གྲུང་གོ་
 རྩིང་པས་ལོ་དོ་བརྒྱ་ཐམས་པར་ཉེ་བའི་རིང་ལ་དོང་རབས་ཀྱི་བཟོ་ལས་འཛུགས་སྐྱོན་ལུས་
 ཏི་ 1949 ལོ་དེ་སྒྲིབས་དུས་བཟོ་ལས་ཀྱི་མི་འགྲུར་ཀྱི་ནོར་སྒྲོན་དུང་ལྟར་ 130 ཅམ་མ་
 ཟེན་ཅིང་། གྲུང་གོ་གསར་པས་ལོ་བཅུ་འདི་རིང་གསར་དུ་སྒྲོན་པའི་བཟོ་ལས་ཀྱི་མི་
 འགྲུར་ཀྱི་ནོར་སྒྲོན་དུང་ལྟར་ 450 ཡས་མས་ཅིམ་སྒྲིབས་ཡོད། གྲུང་གོ་རྩིང་པས་
 གྲོག་ལས་འབེལ་རྒྱས་ལོ་ 70 བཅུང་སྟེ་ 1949 ལོ་དེ་སྒྲིབས་དུས་གྲོག་འདྲན་རྣམས་པ་ཁྱི་ལོ་
 བལ་ཐོ་ཁྱི་སྤྱག་ 190 ཡས་ཟེན་མེད་ཅིང་། གྲུང་གོ་གསར་པས་ལོ་བཅུ་འདི་རིང་གསར་
 དུ་སྒྲོན་པའི་གྲོག་འདྲན་རྣམས་པ་གངས་ཆད་དེ་འཕུལ་གསུམ་ལྟ་བུ་དང་འདྲ་བ་ཡིན། གྲུང་
 གོ་རྩིང་པས་ལྷགས་དང་དར་ལྗགས་བཟོ་ལས་འཛུགས་སྐྱོན་ལོ་ 60 ལ་ཉེ་བ་ལུས་ཏི་.....
 1949 ལོ་དེ་སྒྲིབས་དུས་དར་ལྗགས་བཟོ་སྐྱོངས་ཀྱི་རྣམས་པ་དུན་ཁྱི་ 100 ཅམ་ཡང་ཟེན་...
 མེད་ཅིང་། གྲུང་གོ་གསར་པས་ལོ་བཅུ་འདི་རིང་གསར་དུ་སྒྲོན་པའི་དར་ལྗགས་བཟོ་
 སྐྱོངས་ཀྱི་རྣམས་པ་གངས་ཆད་དེ་འཕུལ་ 10 ཡན་ཆད་བརྒྱལ་ཟེན།

བཅོན་རྒྱལ་རིང་ལྷགས་པས་དང་དེས་བསྐྱར་སྒྲིག་ལུས་ཆེས་ཀྱི་ 1959 ལོ་འདི་འཆར་
 གཞི་དེ་“ཕྱི་བསོལ་ཆེན་པོ་”དེད་ཅམ་འབྲུ་སྒོ་དུ་ལུས་ཤིང་། ཆང་མས་ཤེས་གསལ་
 ལྟར་ 1958 ལོ་འདི་རང་རྒྱལ་གྱི་བཟོ་ཞིང་ལས་རིགས་ཐོན་སྐྱོང་གི་མཆོང་བསྐྱོད་ཆེས་ཆེ་...
 བའི་ལོ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཞིབ་ཅིས་ལུས་ཆེས་ཀྱི་བཟོ་ལས་ཀྱི་ཐོན་ཆས་རིན་པོ་དང་བསྐྱོས་

1957 ལོ་དང་བསྐྱར་ན་བརྒྱ་ཆ་ 66 འཕར་ཡོད། བསྐྱར་སྒྲིག་ཟིན་རྗེས་ཀྱི་
 1959 ལོ་འི་བཟོ་ལས་ཀྱི་དམིགས་ཚད་མཆོང་བསྐྱོད་ཆེས་ཆེ་བའི་ 1958 ལོ་འི་བཟོ་ལས་ཀྱི་
 ཐོན་རྒྱུ་རིན་ཐང་བསྒྲམས་འཕོར་དང་བསྐྱར་ན་ད་དུང་བརྒྱ་ཆ་ 25 དང་གྲངས་རྒྱུ་ 6
 མཐོ་བ་ཡོད་པས། འདི་ནི་མཆོང་བསྐྱོད་ཆེས་ཆེ་བའི་སྤང་གཞིའི་ཐོག་གི་མཆོང་བསྐྱོད་
 ཆེན་པོ་ཡིན་པ་གསལ་པོར་མངོན། མཆོང་བསྐྱོད་ཀྱི་ཁྱུང་ཚད་དེ་ནི་ཕྱ་ཕྱི་བཅན་གྱིས་
 རིང་ལུགས་ཀྱིས་ཁབ་ཀྱིས་མི་ལས་དུའང་བསམ་མི་པོད་པ་ཞིག་ཡིན། རང་གྱིས་ཀྱི་
 འཕེལ་ཁྱུས་ཁྱུང་ཚད་དེ་བཅན་གྱིས་རིང་ལུགས་ཀྱིས་ཁབ་གཙོ་པོ་གཉིས་དང་བསྐྱར་བ་
 རྒྱུ་དང་། 1950 ལོ་ནས་ 1958 ལོ་བར་གྱི་ལོ་དགའི་ནང་རང་གྱིས་ཀྱི་བཟོ་ལས་ཐོན་
 རྒྱུ་དེ་ཐོན་རྒྱུ་རིན་ཐང་བསྒྲམས་འཕོར་ཆ་སྒྲམས་ཀྱིས་ལོ་རེར་བརྒྱ་ཆ་ 28 འཕར་
 ཞིང་། མེ་མོ་འི་བརྒྱ་ཆ་ 3 དང་གྲངས་རྒྱུ་ 7 དང་། དབྱིན་ཤོར་བརྒྱ་ཆ་ 2
 དང་གྲངས་རྒྱུ་ 9 ལས་འཕར་མེད། རང་གྱིས་ཀྱི་བཟོ་ལས་མཆོང་བསྐྱོད་ཆེས་ཆེ་བ་
 རྒྱུ་དའི་ 1958 ལོར་མེ་མོ་འི་བཟོ་ལས་ཐུ་ལོ་ལས་བརྒྱ་ཆ་ 6 དང་གྲངས་རྒྱུ་ 5 རྒྱ་
 དུ་སོང་བ་དང་། དབྱིན་ཤོར་སྤྱོད་ཆ་ 9 རྒྱ་དུ་སོང་བ་རེད། གལ་ཏེ་ང་ཚོ་འི་
 ཁྱུང་ཚད་ལ་ “ཕྱི་བསྐོལ་ཆེན་པོ་” ཟེར་ན་ཁོ་ཚོ་འི་ཁྱུང་ཚད་དེར་མིང་གང་འདྲ་ཞིག་
 འདོགས་དགོས་སམ།

འཕྱོར་ཐུན་གྱིས་རིམ་གྱི་དབྱེད་གདམ་མཁན་ཆོས་ང་ཚོ་འི་མཆོང་བསྐྱོད་ཆེན་པོ་འི་
 རྒྱུ་ཆེས་ཆེ་བའི་དོན་རྒྱུ་སྤྱོད་འབེབས་ལྟེན་ཆེད། ད་དུང་ན་བར་མི་འགོ་བའི་ཁྱུ་མཆན་
 ཉུང་སྤང་ཞིག་བཟོས་ཏེ། ཁོ་ཚོས་ཀྱང་གོ་འཕེལ་ཁྱུས་ཀྱི་ཁྱུང་ཚད་མཁོ་གསལ་པོ་དེ་
 ནི་ཀྱང་གོ་འཕེལ་ཡོད་ཀྱི་ཁྱུང་ཚད་ཅང་དམའ་བའི་ཁྱུ་ཀྱིས་རེད་ཟེད། འོན་ཀྱང་
 གནས་ཚུལ་དོ་མ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཟེད་ན། ང་ཚོ་འི་འཕེལ་ཁྱུས་ཀྱི་ཁྱུང་ཚད་
 རྒྱུ་ཆེས་ཆེ་པོ་འི་འཕར་སྤྱོད་ལེ་བའི་བརྒྱ་ཆ་འི་བསྐྱར་ཚད་ཐོག་མངོན་པར་མ་ཟད།
 ལོ་རེར་འཕར་སྤྱོད་ཀྱང་བའི་བསྒྲམས་མེད་གྲངས་ཚད་ཐོག་ཀྱང་གསལ་ཡོད། རང་

གནས་ཀྱི་ ཆེས་ཁུའི་སྤྱོད་ཆོགས། བྱེད་ལ་ཅིས། རྒྱུ་ཚད་དུན་ 5,000 སྟོང་པའི་
 རྒྱ་མཚོ་འི་གྲུ་གཟིངས། ཁེ་ལོ་ལྔ་མེ་ 72,500 ལན་པའི་རྒྱ་ཁྱུག་ཁོག་འདོན་
 གྱི་རྒྱིག་ཆས་དང་ཁེ་ལོ་ལྔ་མེ་ 50,000 ལན་པའི་རྒྱ་ཁྱུག་ཁོག་འདོན་གྱི་རྒྱིག་ཆས།
 འཁལ་འཕག་དང་ཤོག་ཕྱ་བཟོ་བ། མངར་ཆ་བཟོ་བའི་རྒྱིག་ཆས་ཆ་ཆར་བ་སོགས་
 ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན། བཟོ་ལས་ཀྱི་བྱལ་ཡུལ་ཡང་འཕོ་འགྱུར་མངོན་གསལ་
 ཆེ་བ་ཡུང་ཡོད། ལྷགས་དང་ངར་ལྷགས་བཟོ་ལས་སྤྱད་བརྒྱ་ཆ་ 90 ལན་ཆད་ཡུང་...
 ཤར་འདུས་ཡོད་ཅིང་། ད་ལྟ་བོད་རྫོངས་ཡུད་ཞིང་ཆེན་དང་གོང་ཁྱིར། རང་རྫོང་
 རྫོངས་ཆར་མར། ཆེ་རྒྱུང་དང་མང་རྒྱུང་ས་བཅས་པར་ལྷགས་དང་ངར་ལྷགས་བཟོ་
 ལས་ཀྱི་གནས་གཞི་འཛུགས་སྐྱུན་བྱས་ཡོད། རྫོག་འདོན་ཁང་ན་མས་སྤྱད་གོང་ཁྱིར་ཆེ་
 ཁྱེད་དང་བཟོ་ལས་གནས་གཞི་རྒྱུང་གས་སུ་འདུས་ཡོད་ཅིང་། ད་ལྟ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གོང་
 ཁྱིར་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུང་གསུམ་དང་མ་ན་གོང་གསེབ་ཁྱེད་གཅིག་དུ་འདྲ་གཞི་ཁྱོད་མི་འདྲ་...
 པའི་རྫོག་འདོན་ས་ཆོགས་ཡོད། འཁལ་འཕག་བཟོ་ལས་སྤྱད་གཙོ་བོ་ཅང་ཅེ་དང་།
 ཆིང་ཅེ་། ཐོན་ཅིན། རྒྱུ་ཞིས་བཅས་གོང་ཁྱིར་འགའ་ཞིག་ལ་འདུས་ཡོད་ཅིང་།
 ད་ལྟ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཞིང་ཆེན་མང་བ་ཆར་མར་དཔེ་གསལ་གྱི་འཁལ་འཕག་བཟོ་བྱ་...
 གསལ་བོ་མང་བོ་བཙུགས་ཡོད། སྤྱད་ནང་སོག་དང་། སྤོན་ཅང་། མཚོ་སྤོན།
 ཀན་སུའུ་བཅས་ཀྱི་ས་རྫོང་དང་མི་འཕྲོད་ཅ་ཅང་རྒྱུང་པའི་གོང་ཁྱིར་ན་མས་སུ་ད་ལྟ་གཞི་
 རྒྱ་ཆེ་པའི་བཟོ་ལས་གནས་གཞི་བཙུགས་ཡོད། གོང་གསལ་དོན་དངོས་དེ་དག་གིས་
 རང་རྒྱལ་བཟོ་ལས་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱད་གཞི་དངོས་སུ་བཙུགས་ཅིན་པ་གསལ་བ་ཤད་
 བྱེད་བྱུབ། འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་རྫོབས་ཀྱི་ལྷགས་གང་གིས་ཀྱང་རང་རྒྱལ་འདི་དུས་ཡུན་
 མི་དོང་བར་རྫོབས་འཕྲོར་མངའ་ཤང་ཆེ་པའི་བཟོ་ལས་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་ཞིག་དུ་འཕེལ་
 རྒྱས་ཡོང་བར་བཀག་འགོག་བྱེད་མི་བྱུབ།

རང་རྒྱལ་གྱི་བཟོ་ལས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བའི་སྐབས་སུ་ཞིང་ལས་འཕེལ་རྒྱས་...

ཡུལ་ས་ལས། ཞོན་ལས། 3 ལས་བཅས་ཀྱང་འཕེལ་རྒྱས་མངོན་གསལ་ཆེ་བ་ཡོང་
 ཡོད། 1949 ལོ་ནས་ 1958 ལོ་བར་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་གིང་ནགས་འཛུགས་པའི་རྒྱ་ཁྱོན་
 རིམ་གསལ་ཕྱིན་ཆད་ཁྱོན་བསྐྱེད་སྤྱོད་དུང་ཡུར་ 5 ཟེན་བ་དང་། ཡུལ་ས་རིགས་ཆེ་
 ཁག་དང་གྲངས་ཁྲི་སྟུག་ 6,000 ལས་དང་གྲངས་ཁྲི་སྟུག་ 8,500 བར་འཕར་བ། ཡག་བ་
 དང་གྲངས་ཁྲི་སྟུག་ 5,700 ལས་དང་གྲངས་དུང་ཡུར་གཅིག་དང་ཁྲི་སྟུག་ 6,000 བར་.....
 འཕར་ཡོད།

བཟོ་ཞིང་ལས་རིགས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་དང་བརྒྱན་ཏེ་འགྲིམ་འགྲུལ་སྒྲིལ་འདྲན་ལས་
 རིགས་ཀྱང་འཕེལ་རྒྱས་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོང་ཡོད། 1949 ལོར་དང་རྒྱལ་གྱི་ལྷགས་ལས་
 ཐོག་མེ་འཁོར་གཤམ་གཏོང་བྱེད་པའི་རིང་ཆད་སྒྲིལ་ 22,000 མེ་ཟེན་ཙམ་ལས་མེད་.....
 ཅིང་། 1958 ལོར་སྒྲིལ་ 31,000 ལྷག་ཙམ་གྱི་བར་དུ་འཕར་ཡོད། ད་ལྟ་བོད་
 རྫོང་ས་ཡུང་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཞིང་ཆེན་ཁག་དང་དང་རྫོང་རྫོངས་ཆང་མར་ལྷགས་ལས་ཡོད།
 དུས་དེ་དང་མཉམ་དུ་གཞུང་ལས་ཡང་སྒྲིལ་ཁྲི་སྟུག་ 8 ལས་སྒྲིལ་ཁྲི་སྟུག་ 40 བར་...
 འཕར་ཡོད། 1950 ལོར་དང་རྒྱལ་གྱི་དམངས་སྲོད་ལམ་ལས་འགོ་ཐོག་སྒྲིལ་ 11,000
 ལྷག་ཙམ་ལས་མེད་ཅིང་། 1958 ལོར་སྒྲིལ་ 33,000 བར་འཕར་སྒྲོན་ཡོང་ཡོད།
 ཆོང་ཐོག་བརྒྱན་འདྲན་གྱི་ཆད་ 1949 ལོ་ནས་ 1958 ལོ་ལོ་དགུའི་རིང་ལྷགས་ལས་...
 ལྷག་ 9 ལྷག་ཙམ་དང་། ཆིས་ཁྲི་ལྷག་ 26 ལྷག་ཙམ། འབྲུལ་གྱི་ལྷག་ 9 ལྷག་ཙམ་
 བཅས་འཕར་ཡོད། རས་གཡོར་ཙན་གྱི་གིང་གྲུ་དང་། ཡུལ་ས་ཡུལ་ས་འཁོར་ལོ་
 སོགས་འབྲུལ་ཆས་ཙན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིལ་འདྲན་ཀྱང་འཕེལ་རྒྱས་མངོན་གསལ་ཡོང་ཡོད།
 ལོ་དགུའི་རིང་ལ་ལས་ལྷན་ཁག་ཆེ་བའི་འཛུགས་སྐྱོད་མང་པོ་བསྐྱབས་ཡོད་པ་དཔེར་ན་
 ཁྲིང་ཡུལ་ལྷགས་ལས་དང་། བའོ་ཁྲིང་ལྷགས་ལས། ཡིང་ཞུ་ལྷགས་ལས། ཐེན་
 ལན་ལྷགས་ལས། བའོ་ལན་ལྷགས་ལས། ཡུལ་ཏུ་ཏུ་འགྲི་ཆུའི་མས་ཆེན། མཆོ་
 བོད་གཞུང་ལས། ཁམས་བོད་གཞུང་ལས། ཞིན་བོད་གཞུང་ལས་སོགས་ལྟ་བུ་

ཡིན། ད་ལྟ་འཇུགས་སྐྱོད་ཕྱིན་བཞིན་པའི་ནང་དུ་ལན་ཞིག་ལྷགས་ལས་དང་། ཁོན་
 ཆན་ལྷགས་ལས། རི་ཁྱུན་ལྷགས་ལས། ཞང་ཆན་ལྷགས་ལས་སྐྱུགས་དང་། འབྲི་
 རྩ་དང་། མ་རྩའི་སྐོག་གི་ཟམ་ཆེན་འགའ་ཞིག་བཅས་ཡོད། ལྷུངས་པ་དེའི་གཞུང་ལས་
 འཕོར་ཆེན་པོ་སྐྱོད་ཕྱིན་པའི་ཁྱེད་གྱིས་ 1958 ལོར་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་ཞན་གྱི་ཤོང་བྱིན་བརྒྱ་
 ཆ་ 97 ལ་ཆེས་ཁྱིམ་གྱི་ཤར་གཏོང་བྱུང་བ་ཅིང་། ཡིག་སྐྱེལ་སྐོག་འཕྲིན་དང་ཀྱན་བྱུང་བྱིང་
 འཕྲིན་ལས་དོན་ཀྱང་འཕེལ་རྒྱས་ཏེ་ཅང་མཚུགས་པོ་བྱུང་ཡོད། རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཡིག་
 སྐྱེལ་སྐོག་འཕྲིན་གྱི་རྒྱུག་གཞི་ 1949 ལོ་དེ་གནས་ལུལ་ཉིས་ཁྱིམ་ཁྱིམ་ཅན་ 1958 ལོ་དེ་
 ཁྱིམ་ 6 ལྷག་ཅན་པར་འཕར་ཡོད། རྒྱལ་ཡོངས་ཤོང་གསེབ་གྱི་མི་དམངས་ཀྱང་ཉི་བརྒྱ་
 ཆ་ 98 ལ་ཁ་པར་གཏོང་བྱུང་གིན་ཡོད།

1958 ལོར་དང་རྒྱལ་གྱི་ཚོང་རྩིས་ལོ་ཚང་ཕྱིད་ཆད་ 1950 ལོ་ལས་ལྷུང་ 2 དང་
 གྲངས་རྒྱུ་ 2 འཕར་ཡོད། འཇུག་རྩིས་དོན་པོ་གཙོ་ཆེ་ཁག་གི་བྱིན་ཚོང་ཕྱིད་ཆད་
 1950 ལོ་དང་བསྟུན་ན། འབྲུ་རིགས་བརྒྱ་ཆ་ 62 དང་། བཟའ་ཕྱིད་རྩི་གིང་གི་
 ལྷུང་བརྒྱ་ཆ་ 97 ། ལྷ་བརྒྱ་ཆ་ 94 ། མངར་ཆ་ལྷུང་ 3 ། རྩ་སྐྱོད་དོན་
 རྩིས་ལྷུང་ 2 དང་གྲངས་རྒྱུ་ 4 ། རྩིས་ཆ་ལྷུང་གཅིག་དང་གྲངས་རྒྱུ་ 2 ། འབྲུལ་
 བཟའ་སྐོག་ལྷུང་ 2 དང་གྲངས་རྒྱུ་ 7 བཅས་འཕར་ཡོད། འཇུག་རྩིས་དོན་པོ་དེ་
 མཁོ་འདོན་རྒྱུ་མ་ཆད་པར་འཕར་སྐྱོད་དང་། བར་ཚོང་སྐབས་འཚོལ་ཚོང་པ་མང་
 པར་མཐིལ་བྱིན་བཟོས་པ། རྒྱལ་ཁབ་ནོར་སྤྱོད་གཏོང་ཡོང་ཆ་མཉམ་ས་དང་། དངུལ་
 ཁང་གི་ཡིད་ཆེས་ཕུན་གཏོང་ཆ་མཉམ་པ་བཅས་ཀྱི་དབང་གིས། 1950 ལོ་ནས་བརྒྱུད་
 དང་རྒྱལ་གྱི་དོན་པོ་དེ་རིན་གོང་ནི་བཟོ་ཞིང་ལས་རིགས་སོན་རྩིས་ཀྱི་བསྟར་པའི་རིན་
 གོང་ལ་འཆར་གཞི་ལྷན་པའི་བསྟར་སྐྱོག་འགའ་ཞིག་ཕྱས་པ་ཡུད། སྐོག་མཐའ་པར་
 གསུམ་དུ་རྩིང་འཇུགས་བྱུང་ཡོད།

ལོ་བརྒྱའི་རིང་ལ་དང་རྒྱལ་གྱི་བྱི་ཕྱོགས་ཉི་ཚོང་ལའང་འཕོ་འགྱུར་ཏེ་ཅང་ཆེན་

བོ་བུ་ཡོད། 1949 ལོར་ཀྲང་གི་འི་གསར་བརྗེ་ནས་བར་ཀྲལ་རྗེས་མཚོ་འགག་སྒོ་
 རྒྱལ་བདག་གཉིས་དབང་ཆ་བཅན་ཀྲལ་རིང་ཡུགས་ཀྱི་ལག་ནས་ཚུར་བྱངས་ཡོད། བྱི་
 གཏོང་ནང་འབྲེན་གྱི་ཉེ་ཆོང་ནང་དུས་ཡུན་རིང་པོར་ཡོང་མང་གཏོང་ཉུང་གི་གནས་...
 ཚུལ་དེ་ཡང་ཁ་སྐྱོགས་འཕྱར་རྒྱུ་འགོ་བརྒྱུགས་ཡོད། 1958 ལོར་ཀྲལ་ཡོངས་ཀྱི་བྱི་
 གཏོང་ནང་འབྲེན་གྱི་ཉེ་ཆོང་བསྐྱེད་མས་འཕོར་ 1950 ལོ་ལས་ལྔའ་ 2 དང་གྲངས་ཚུང་...
 གཅིག་འཕར་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་ནང་འབྲེན་ཐད་ལྔའ་གཅིག་དང་གྲངས་ཚུང་ 9
 འཕར་བ་དང་། བྱི་གཏོང་ཁོངས་ལྔའ་ 2 དང་གྲངས་ཚུང་ 3 འཕར་བས་བྱི་གཏོང་
 ནང་འབྲེན་གྱི་ཐད་གཞི་ཅི་འོག་ཆ་སྒྲིམས་བྱུང་ཡོད། ནང་འབྲེན་གྱི་དངོས་པོ་ཡང་
 བཅིངས་འགྲོལ་མ་བཟང་གོང་འཇད་རྒྱུ་ཆས་གཙོ་བོར་བའི་གནས་ཚུལ་ལས་སྒྲིག་...
 རྟེ། བརྒྱ་ཆ་ 90 ཡན་ཆད་ནི་འབྲུལ་འཕོར་གྱི་སྒྲིག་ཆས་དང་། མ་བཅོས་རྒྱ་ཆ་དང་
 རྒྱ་ཆས་སོགས་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱ་ཆས་སྒྲིམས་པ་ཡིན་པས་དང་ཀྲལ་གྱི་དཔལ་འཕྱོར་འཇུགས་
 རྒྱུན་ལ་རྒྱས་པ་འགངས་ཆེན་ཐོན་ཡོད། དང་ཀྲལ་གྱིས་བྱིར་བཟང་པའི་དངོས་པོ་
 གཙོ་ཆེ་བ་ནི་ད་དུང་ཞིང་ལས་ཐོན་རྒྱས་ཡིན། ལོན་ཀྲང་བཟོ་ལས་ཐོན་རྒྱས་བྱི་གཏོང་
 གི་བསྐྱར་ཆད་ཀྲང་ 1950 ལོ་འི་བརྒྱ་ཆ་ 9 དང་གྲངས་ཚུང་ 3 ནས་རིམ་བཞིན་ 1958
 ལོ་འི་བརྒྱ་ཆ་ 27 དང་གྲངས་ཚུང་ 5 བར་འཕར་ཡོད།

གོ་མཐུན་མཉེ་ཅོ་དུང་གིས་རྗེས་ཡོང་སྒོན་མཐོང་ལྟར་“དཔལ་འཕྱོར་འཇུགས་...
 རྒྱུན་གྱི་མཐོ་ཁྲབས་འཕྱར་བའི་འཕྱོར་ཕྱོལ་ཐབས་མེད་པར་རིག་གནས་འཇུགས་རྒྱུན་གྱི་...
 མཐོ་ཁྲབས་ཤིག་ཀྱང་ཡང་ངེས་ཡིན།” 1949 ལོ་ནས་ 1958 ལོ་འི་བར་ཀྲལ་ཡོངས་ཀྱི་
 མཐོ་རིམ་སྒོལ་གྱི་སྒོལ་གྱ་པའི་མི་གྲངས་ཁྲི་སྟག་ 11 དང་སྟོང་སྟག་ 7 ནས་ཁྲི་སྟག་ 66
 གི་བར་འཕར་བས་ལྔའ་ 4 དང་གྲངས་ཚུང་ 7 འཕར་ཡོད་པ་དང་། འབྲིང་རིམ་ཆེད་
 གཉིན་སྒོལ་གྱི་སྒོལ་གྱ་པའི་མི་གྲངས་ཁྲི་སྟག་ 22 དང་སྟོང་སྟག་ 9 ནས་ཁྲི་སྟག་ 147
 གི་བར་འཕར་བས་ལྔའ་ 5 དང་གྲངས་ཚུང་ 4 འཕར་ཡོད། སྤྱིར་བཙང་སྒོལ་འབྲིང་

གི་སྒྲིབ་ལྷ་པའི་མི་གྲངས་ཁྲི་སྟག་ 104 གས་ཁྲི་སྟག་ 852 གྱི་བར་འཕར་བས། ལྷ་པ་ 7
 དང་གྲངས་རྒྱུ་ 2 འཕར་ཡོད། སྒྲིབ་རྒྱུ་གི་སྒྲིབ་ལྷ་པའི་མི་གྲངས་ཁྲི་སྟག་2,440 གས་
 ཁྲི་སྟག་ 8,600 ཡི་བར་འཕར་བས། ལྷ་པ་ 2 དང་གྲངས་རྒྱུ་ 5 འཕར་ཡོད།
 1958 ལོར་ཞན་དང་ཁྲོད་ཁྲོད་མང་པོས་གཞི་རྩའི་ཐོག་ནས་སྒྲིབ་རྒྱུ་གི་སྒྲིབ་གསོ་ཡོངས་
 ཁྱབ་བཤང་ཡོད་ཅིང་། རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལོར་ལོན་པའི་ཕྱིས་པའི་མི་གྲངས་བརྒྱ་ཆ་ 85
 སྒྲིབ་ལྷ་པའི་ནང་དུ་འཇུག་ཟིན། ལས་བཟོ་དང་། ཞིང་པ། ཁྲོད་ཁྲོད་ཀྱི་སྒྲིབ་
 དམངས་བཅས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡིག་མཛུགས་སེལ་པའི་ལས་འགུལ་དང་ལས་ཞོར་རིག་གནས་སྒྲིབ་
 སྒྲིབ་དེའང་འཕེལ་རྒྱས་ཆེས་ཆེར་བྱུང་འདུག སྒྲིབ་ལྷ་པའི་པ་ཁག་གི་ནང་དུ་དང་གི་
 “སྒྲིབ་གསོ་དེས་འབྱོར་མེད་གཤམ་རིམ་གྱི་ཆལ་སྤྱོད་དོན་དུ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་དགོས་པ་...
 དང་། སྒྲིབ་གསོ་དང་ཐོན་སྐྱེད་ངལ་ཚོལ་རྒྱུ་འཕེལ་བྱེད་དགོས་པའི་”བྱེད་སྟོན་གས་
 ལག་ལེན་མཐོལ་བྱིན་བྱས་པས་སྒྲིབ་གསོ་དེ་འཕེལ་བྱེད་པའི་ཐོག་སྤྱོད་ཆོགས་དེང་ལུགས་ཀྱི་...
 གསར་བརྗེ་མཐོལ་བྱིན་པ་ཞིག་ཁྱབ་གདལ་དུ་བཤང་ཡོད།
 ལོ་བརྒྱའི་རིང་ལ་ཆན་རིག་བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་བྱ་བ་དེར་འཕེལ་རྒྱས་ཆེས་ཆེར་བྱུང་...
 ཡོད་པ། དཔེར་ན་ 1958 ལོ་ནི་ལོ་མཇུག་སྒྲིབ་སྤྱོད་ལྷ་པའི་ཆེད་གཉེར་གྱི་
 དང་བྱུང་ཆན་རིག་དང་། ལག་རྩལ་གྱི་བརྟག་དཔྱད་ལས་ཁྲུངས་ 840 ལྷ་ག་ཅམ་དང་།
 བརྟག་དཔྱད་མི་སྤྱི་མི་གྲངས་ 32,000 ལྷ་ག་ཅམ་ཡོད་པས། བཅིངས་འགྲོལ་གཏོང་
 རྒྱལ་པ་དང་བསྐྱར་ན་སོ་སོ་ནས་ལྷ་པ་ 5 ལས་ 20 དང་ལྷ་པ་ 50 འཕར་ཡོད།
 དུས་རྒྱུ་མཚུངས་པའི་ནང་དུ་པར་སྒྱུར་གྱི་ལས་དོན་དང་། སྒྲིབ་བརྟག་ སྒྲིབ་
 གར། སྒྱུ་རྩལ་གྱི་ལས་དོན་གཞན་དག་བཅས་ཆང་མར་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།
 ལོ་བརྒྱའི་རིང་ལ་འཕྲོད་བརྟེན་བའི་སྤྱང་གི་ལས་དོན་འཕེལ་རྒྱས་དེའང་གིན་དུ་...
 བྱུང་། དཔེར་ན། 1958 ལོར་རྒྱལ་ཡོངས་ལ་སྤྱོད་ཁང་དང་ཁམས་གསོ་ཁང་ 5,600
 ལྷ་ག་ཅམ་དང་། གན་པའི་ཉལ་ཁྲི་རོ་གྲངས་ཁྲི་སྟག་ 44 ཡོད་པས། 1949 ལོ་དང་

བསྐྱར་ན་ལྗོངས་ 4 ལྷག་ཅམ་འཕར། གཞིན་ཡང་ད་དུང་རྒྱལ་བ་དེའི་ནང་པའི་ཉལ་ཁྱི་
 རི་གྲངས་ཁྱི་སྟག་ 90 ལྷག་ཅམ་གསར་བཟོ་བྱས་ནས་ཤོང་ཁྱིར་རྒྱང་བ་དང་ཤོང་གསེབ་
 དུ་འཁོད་བཞག་ཡོད་པ་རེད། 1958 ལོར་རང་རྒྱལ་གྱི་འཕྲོད་བརྟེན་ལག་ཅལ་མི་སྡེའི་
 མི་གྲངས་ཁྱི་སྟག་ 216 ཡོད་པས། 1950 ལོ་འི་མི་གྲངས་ཁྱི་སྟག་ 78 དང་བསྐྱར་ན་
 ལྗོངས་ 1 དང་གྲངས་རྒྱུ་ 8 འཕར་ཡོད།

ཕྱོགས་ཀྱི་འཛུགས་སྐྱོན་ལས་དོན་འཕེལ་རྒྱས་ལྱུང་བར་བརྟེན་མི་དམངས་.....
 རྣམས་ཀྱི་དངོས་ཆས་དང་རིག་གནས་ཐོག་གི་འཚོ་བའི་རྒྱ་ཆད་ཆེས་ཆེར་ཇི་མཐོར་འཕར།
 དོན་དངོས་འདི་ནི་ཤོང་གསེབ་ཀྱི་ཚོང་རྩྭ་མིལ་ཚོང་གྲངས་འཕོར་གྱི་འཕར་རྒྱལ་དང་...
 རིག་གནས་སྒྲོལ་གསོ་དང་འཕྲོད་བརྟེན་གྱི་ལས་དོན་འཕེལ་རྒྱས་ལྱུང་རྒྱལ་ལས་གསལ་ཤོར་
 བཟོད་ཐུབ། 1949 ལོར་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཁེ་ལས་ཁག་དང་། ལས་དོན་སྤེལ་རྒྱ་ རྒྱལ་
 ཁག་གི་ལས་ཁུངས་བཅས་ལ་ཁྱོན་བརྒྱུ་མས་ལས་ཤུད་པ་དང་བཟོ་བའི་མི་གྲངས་ཁྱི་སྟག་...

800 ཅམ་ལས་མེད་ཀྱང་། 1958 ལོ་འི་ལོ་མཛུགས་སྐྱོབས་དུས་མི་གྲངས་ཁྱི་སྟག་
 4,500 ལྷག་ཅམ་བར་འཕར་ཡོད་པས། ལྗོངས་ 4 དང་གྲངས་རྒྱུ་ 7 འཕར་བ་རེད།

དེའི་ནང་དུ་ཐོན་ལས་བཟོ་བའི་མི་གྲངས་ཁྱི་སྟག་ 300 རྣམས་མི་གྲངས་ཁྱི་སྟག་ 2,560
 བར་འཕར་ཡོད་པས། ལྗོངས་ 7 དང་གྲངས་རྒྱུ་ 5 འཕར་ཡོད། དེའི་རྒྱུ་རྒྱུས་ཀྱང་
 གོ་རྒྱུང་པས་ཤུལ་བཞག་ལུས་པའི་ལས་ཤོར་གྱི་གནས་རྒྱལ་དེ་ཡོངས་སུ་རྩ་མེད་བཤང་...

བར་མ་ཟད། ལས་ཀར་ཞུགས་མཁན་ཁྲལ་ཡུལ་ཐད་ལ་བཞུད་ནའང་རྒྱ་བསྐྱེད་མའོན་
 གསལ་ལྱུང་ཡོད། རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཤོང་ཁྱིར་རྒྱང་གི་མི་གྲངས་ནང་ཆ་རྒྱུ་མས་བྱས་ན་
 མི་ལྔ་པའི་ནང་ལ་ལས་ཀར་ཞུགས་མཁན་གཉིས་པེ་ཡོད། 1949 ལོ་ནས་ 1958 ལོ་འི་
 བར་རང་རྒྱལ་གྱི་ལས་ཤུད་པ་དང་བཟོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲ་ཕོགས་ཆ་རྒྱུ་མས་བྱས་ན་ལྗོངས་གཅིག་
 ཡན་ཆད་འཕར་ཡོད་ཅིང་། ཞིང་པ་རང་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོང་འབབ་ཀྱང་དེ་ལས་ལྗོངས་གཅིག་
 ཉི་ལ་འཕར་ཡོད། རྒྱལ་ཡོངས་ལ་ངལ་རྒྱུ་ཉི་ལ་སྤྱོད་གི་ཁེ་དབང་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་མཁན་

ལས་ཤུད་པ་དང་པཌོ་པའི་མི་གངས་ནི་ 1949 ལོ་ལི་མི་གངས་ཁྱི་ཐུག་ 60 ནས་ 1958 ལོ་ལི་བར་མི་གངས་ཁྱི་ཐུག་ 1,378 བར་འཕར་ཡོད་པ་རེད། གཞན་ཡང་རྒྱལ་ཡོངས་ ཞིང་པས་མི་དམངས་ཀྱང་རྩི་ནང་དུ་ཞུགས་རྗེས་ངལ་ཚོལ་ནུས་སྒྲུགས་དགོན་པའི་དུད་་་ ཆང་ཆེས་མང་པས་རིན་པ་སྤྱོད་མི་དགོས་པའི་བཟའ་འབྲུ་གཤོ་སྤྱོད་པས་རྒྱུགས་ཟས་་་་ སྤྱོད་པའི་འཆོ་རྟེན་ལོངས་སུ་སྤྱོད་ཀྱིན་ཡོད་པར་བརྟེན་སྤྱོད་མར་བཟའ་བུང་ལ་སེམས་་་ ཁྲལ་ཤུད་དགོས་པའི་འཆོ་བའི་དགའ་ངལ་དེ་ནི་མི་རིང་བར་ལོ་རྒྱུས་དྲན་གསོ་ཅན་དུ་་་་ འབྱུར་རྒྱུ་རེད།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་གངས་ཉུང་མི་རིགས་ས་ཁུལ་ཁག་གི་འཛུགས་སྐྱོར་ལ་དོ་སྣང་ ཆེན་པོ་གནང་ཡོད། 1950 ལོ་ནས་ 1958 ལོ་བར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་གངས་ཉུང་མི་རིགས་ ས་ཁུལ་དུ་མ་དངུལ་འཛོག་ཆད་སྒྲོན་དུང་ཕུར་ 70 ལས་བཀལ་ཟིན། ད་ལྟ་གངས་ ཉུང་མི་རིགས་ས་ཁུལ་མང་པོར་བཟོ་ལས་གནས་གཞི་གསར་པ་བཙུགས་ཡོད་པ་དང་། ཞུགས་ལས་དང་གཞུང་ལས་བཅས་ཀྱི་ཐོག་འཕོར་ལོ་གར་གཤོང་ཐུབ་པ་བྱུང་། 1958 ལོར་གངས་ཉུང་མི་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་བཟོ་ལས་ཀྱི་ཐོན་རྗེས་རིན་གང་བཟོ་མས་འཕོར་་་་་ 1949 ལོ་ལི་ལྷལ་ 10 དང་འདྲ་བ་ཡིན། འབྲུ་རིགས་ཐོན་འཕོར་དང་སྒྲུགས་རིགས་ཀྱང་ 1949 ལོ་ལས་ལྷལ་གཅིག་ལྟ་གཅིན་འཕར་ཡོད། རྒྱལ་གཉེར་ཆོང་ལས་དང་། བཤོ་ སྤྱོད་མཉམ་ལས་ཁང་གིས་གངས་ཉུང་མི་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་ཆོང་བྱིན་ཆད་ 1958 ལོ་ 1952 ལོ་ལས་ལྷལ་ 4 དང་གངས་རྒྱང་ 7 འཕར་ཡོད་པ་དང་། ཉེ་བསྟུ་བྱེད་ཆད་ལྷལ་ 5 དང་ གངས་རྒྱང་ 2 འཕར་ཡོད། གངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཐུ་པའི་གངས་ཆད་བཅིངས་ འཁོལ་མ་བཟང་གོང་གི་ལྷལ་ 9 ཡན་དང་འདྲ་བ་ཡིན། སྤྱོད་ཁང་དང་ཁམས་གསོ་ ཁང་ཁག་བར་ 775 སྤྱོད་པ་ལ་ནད་ཁྱི་ཁྱོན་བསྡོམས་34,000 ལྟ་གཅིན་ཡོད། གཞན་ ཡང་ད་དུང་སྤྱོད་བཅས་བདེ་སྤྱང་སུའོ་(ས་ཆོགས་) 14,000 ལྟ་གཅིན་ཡོད། ལོ་བརྒྱ་ སྒྲུག་འགའ་ཞིག་རིང་ལ་གངས་ཉུང་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་འཕོར་རྒྱུ་མ་ཆད་པར་ཉུང་དུ་་་